

Merknad til statsbudsjettet 2023

Til Helse- og omsorgskomiteen

Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget

Fra CP-foreningen

Oslo, 12. oktober 2022

Kap 733 Habilitering og rehabilitering

Det framgår av budsjettproposisjonen at personellsituasjonen i habiliteringstjenestene skal vurderes av RHFene. Det støtter vi full ut, vi har foregående år argumentert for det.

Dette er spesialiserte tjenester, og for barnegruppen med CP har vi nå mye bedre kunnskap. Det skyldes ene og alene det systematiske oppfølgingsprogrammet og CP-registeret.

Når det gjelder voksne med CP, har det i flere år vært systematisk oppfølging i Sverige som vi lærer av. Det er tett faglig samarbeid på tvers av de nordiske landene, både i forskning og fag. Kunnskapsstatus tilsier at også voksne må ha en systematisk oppfølging, for å kunne forebygge forverring og helsetap.

Sverige har utarbeidet fagprotokoller og oppfølgingsintervaller som tar hensyn til ulike alvorlighetsgrader, samt livsfasen til voksne. Det vil si at de med lavest alvorlighetsgrad følges opp hvert tredje år, og de med alvorligst grad en gang årlig. De med lavest alvorlighetsgrad utgjør halvparten av CP-gruppen. Oppfølgingen skjer poliklinisk.

Registerdata gir mer forskning og mer målrettet faglig oppfølging

På grunn av redusert funksjonsevne i voksenlivet, er det viktig å få fullstendige forløpsdata, altså for hele livsløpet. Nå har vi et CP-register med aller høyeste kvalitetsgradering, og med svært god dekningsgrad, fram til 18 år.

Forløpsdata er av stor betydning. Det er det første som etterspørres når CP-diagnosen stilles: «Hvordan vil det bli framover?» Nå er det mulig å besvare spørsmålet, og også gi håp ved å tilby systematisk oppfølging i oppveksten.

Parallelt med opprusting av tjenestene må det settes av ressurser til å utvikle et register for voksne. Det kan knyttes til Norsk kvalitets- og oppfølgingsregister for cerebral parese (NorCP).

Data innhentes digitalt, som gir tilgang for tjenestene lokalt til bruk av sine egne data i faglig arbeid. Register og nasjonal oppfølging har styrket fag og forskning.

Styrking av NorCP, og habiliteringstjenestene i helseforetakene

NorCP må styrkes for å ivareta register og oppfølgingsprotokoller, og faglig oppdatering. Nå jobbes det med retningslinjer.

Hele habiliteringstjenestene trenger en styrking, men mest for voksne. Det er vanskelig å se for seg at andre grupper ville akseptert så store forskjeller.

Vi ber komiteen støtte oss i at det må tilføres ressurser for å styrke habiliteringstjenestene, samt arbeidet på nasjonalt nivå med register og systematisk oppfølging.

Habilitering i kommunene

Den største habiliteringsjobben skjer fortsatt i kommunene. Vi ser dessverre at kommunene ikke følger habiliteringsveilederne, og at for brukerne og familiene er det en kamp med systemet. Tidlig innsats er mange steder et begrep uten innhold. Det skjer svært lite uten en aktiv og insisterende flokk av pårørende. Vi viser til Riksrevisjonens rapport.

I budsjettproposisjonen pekes det på arbeidet med nasjonal helse- og samhandlingsplan, og at helsefelleskapene skal bidra til en ansvarsavklaring mellom nivåene. Det er et viktig arbeid på systemnivå som vi støtter.

Likevel, for den enkelte trengs spesialisert kunnskap på diagnosenivå. Derfor er det viktig å styrke de spesialiserte habiliteringstjenestene slik at de kan bistå fagpersonell i kommunene.

Vi ber komiteen støtte forslaget som er fremmet etter i evalueringen av opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering, om å utarbeide en nasjonal rehabiliteringsplan, som også omhandler habiliteringsfeltet.

Hjernehelsestrategien (Kapittel 733, post 21)

Hjernehelsestrategien omtales under kapittel om Habilitering og rehabilitering. Hjernehelsestrategien er sentral for å løfte hjernehelse og sykdommer som rammer hjernen med en helhetlig tilnærming. Vi støtter Hjernerådet i at det er behov for å etablere en egen kategori for hjernesykdommer i helsestatistikk for å sikre riktig grunnlag for politiske veivalg og tiltak, samt for å gi nødvendig tallgrunnlag for å følge med på utvikling innen norsk hjernehelse.

Det er stort behov for å videreføre strategien etter 2024. Det er derfor viktig at Helsedirektoratet er finansiert for å videreføre arbeidet.

Finansiering til helsefrivillighet og organisasjoner (Kapittel 761, post 79)

I regjeringens budsjettforslag fremmes det omfattende endringsforslag i etablerte tilskudd til frivillige arbeid.

CP-foreningen har kunnet gi viktig og forbedret informasjonstilbud gjennom tilskuddsordningen «Informasjons- og veiledningsarbeid om nevrologiske skader og sykdommer». Endringen som foreslås kommer svært overraskende, og vi frykter vi vil tape på endringen.

Vi mener det er viktig å foreta evalueringsarbeidet før så store omlegginger settes i verk.

I budsjettforslaget foreslås det spesifikt å avvike den øremerkede bevilgningen til Hjernerådet. Hjernerådet utfører et viktig arbeid for vår og de andre interesseorganisasjonene innen hjernehelsefeltet.

Vi ber komiteen om å sikre øremerkede midler til drift av Hjernerådet.